

Міністерство культури та стратегічних комунікацій України
Харківська державна академія культури
Факультет культурології та соціальних комунікацій

Кафедра музейно-туристичної діяльності

МІКРО ТА МАКРОЕКОНОМІКА

Робоча програма навчальної дисципліни

Освітньо-професійна програма
МЕНЕДЖМЕНТ КУЛЬТУРИ

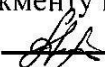
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	028 Менеджмент соціокультурної діяльності

Харків 2024

Робоча програма «МІКРО ТА МАКРОЕКОНОМІКА», для студентів першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 02 Культура та мистецтво, спеціальності 028 Менеджмент соціокультурної діяльності. – Х.: ХДАК, 2024. – 10 с.
Мова навчання – українська.

Розробник: Гетьман Л., канд. екон. наук, доцент.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 15 серпня 2024 р

Завідувач кафедри менеджменту культури
та соціальних технологій Геннадій АФЕНЧЕНКО

Робочу програму затверджено на засіданні ради факультету культурології
та соціальних комунікацій
Протокол № 1 від 26.08.24

Голова ради факультету Наталя КОРЖИК

Зміни в робочій програмі затверджені на засіданні кафедри
Протокол № 10 від 20 листопада 2024 р.

Завідувач кафедри музейно-туристичної діяльності
 Анатолій ЩЕРБАНЬ

Зміни в робочій програмі затверджені на засіданні ради факультету
культурології та соціальних комунікацій
Протокол № 6 від 21.11.24

Голова ради факультету Наталя КОРЖИК

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям Підготовки, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів 4	Галузь знань 02 Культура і мистецтво	
Загальна кількість годин - 120	Освітня програма Менеджмент культури	Рік підготовки
		1
		Семестр
		2
		Лекції
		24
		Семінарські
		8
		Практичні
		8
Самостійна робота		
80		
Вид контролю: екзамен		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи студентів становить:

Для денної форми навчання – 40/80

2. Мета і завдання дисципліни

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Мікро та макроекономіка» складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів з напрямку менеджмент культури та соціальний маркетинг

Предметом дисципліни є механізм функціонування економіки на мікро та макрорівні.

Міждисциплінарні зв'язки. Базовими для вивчення курсу „Мікро та макроекономіка” є дисципліни економічного змісту, а саме «Економічна теорія та історія економічної думки». Знання, отримані в курсі „Мікро та макроекономіки” закладуть підґрунтя для вивчення багатьох інших дисциплін, допоможуть зрозуміти механізми перебігу економічних процесів як взагалі у суспільстві, так і в конкретній організації.

Мета дисципліни – ознайомлення студентів з основними поняттями сучасної економічної теорії, базовими мікро та макроекономічними моделями за допомогою яких аналізуються результати прийняття економічними суб'єктами управлінських рішень,

умовами рівноваги на різноманітних типах ринків, проблемами загальної рівноваги та добробуту.

Для досягнення цієї мети в процесі викладання дисципліни передбачається вирішення наступних завдань:

- показати місце мікроекономічної науки в суспільстві, розкрити її понятійний апарат;
- розкрити зміст окремих економічних теорій, на які спирається сучасна мікроекономічна наука;
- розглянути основні методи та моделі мікроекономічного аналізу;
- розкрити механізм причинно-наслідкових зв'язків, які існують в економіці на мікрорівні;
- сформувати у слухачів вміння здійснювати розрахунки, робити мікроекономічний аналіз, знаходити найбільш раціональні рішення при здійсненні господарської діяльності.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен:

Знати:

- закономірності функціонування сучасної економіки на мікрорівні;
- основні поняття, категорії і інструменти економічної теорії та прикладних економічних дисциплін;
- методи побудови економічних моделей явищ та процесів;
- основи побудови, розрахунку та аналізу сучасної системи показників, характеризуючи діяльність суб`єктів господарювання на мікрорівні;

Уміти:

- аналізувати у взаємозв'язку економічні явища, процеси та інститути на мікрорівні;
- розрізняти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, запропоновувати засоби їх рішення з урахуванням критеріїв соціально-економічної ефективності, оцінки ризиків та можливостей соціально-економічних наслідків;
- розраховувати на основі типових методик та існуючої нормативно-правової бази економічні показники;
- використовувати джерела економічної, управлінської інформації;
- аналізувати дані статистики та виявляти тенденції змін соціально-економічних показників;
- здійснювати пошук інформації за отриманим завданням, аналіз даних, необхідних для вирішення економічних завдань;
- прогнозувати поведінку економічних агентів, розвиток економічних процесів і явищ на мікро та макрорівні.

Мати навички:

- володіння методологією здійснення економічного дослідження;
- сучасних методів збирання, обробки та аналізу сучасних економічних даних;
- аналізу економічних явищ, процесів за допомогою стандартних теоретичних моделей;
- володіння методами аналізу економічних явищ за допомогою стандартних теоретичних моделей;
- обрання інструментальних засобів для обробки економічних даних у відповідності до поставленого завдання, аналізу результатів розрахунків та обґрунтування отриманих висновків.

Компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ФК1. Здатність критично усвідомлювати взаємозв'язок між культурними, соціальними та економічними процесами.

ФК2. Здатність аналізувати економічні, екологічні, правові, політичні, соціологічні, технологічні аспекти формування ринку культури.

ФКЗ. Здатність визначати стратегічні пріоритети та аналізувати особливості місцевих, регіональних, національних та глобальних стратегій соціокультурного розвитку

Програмні результати навчання:

ПРН9. Оцінювати сучасну соціокультурну ситуацію

ПРН14. Оцінювати наслідки прийнятих організаційно-управлінських рішень

РН 19. Володіти інструментами фінансово-економічного забезпечення соціокультурної діяльності.

Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше: економічна теорія та історія економічної думки.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: аналітичні звіти, реферати, есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах.

Програма навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна складається з двох розділів, які містять 11 тем, пов'язаних між собою змістовними складовими.

1 розділ. Мікроекономіка

Тема 1: Мікроекономіка як наука. Корисність економічного блага та економічний вибір.

Мікроекономіка як складова частина економічної теорії. Предмет та концептуальні основи мікроекономіки. Методологія мікроекономіки. Мета, завдання та зміст дисципліни.

Корисність: поняття, види, функція. Закон спадної корисності економічного блага. Уподобання споживача. Споживчий вибір та правило максимізації корисності. Криві байдужості. Гранична норма заміщення. Бюджетне обмеження споживача. Рівновага споживача

Тема 2. Теорія споживчої поведінки

Споживач та споживання. Моделі споживчої поведінки. Характеристика сучасного споживчого ринку

Тема 3. Попит та пропозиція. Теорія еластичності

Сутність попиту, закон та функція попиту. Цінові та нецінові фактори попиту. Зміна попиту та зміна обсягу попиту.

Пропозиція: сутність, закон, функція. Цінові та нецінові фактори пропозиції. Зміна пропозиції та зміна обсягу пропозиції.

Поняття еластичності. Еластичність попиту. Фактори, що впливають на еластичність попиту. Еластичність пропозиції. Фактор часу в еластичності пропозиції.

Тема 4. Підприємство та підприємництво витрати та прибуток.

Підприємство як суб'єкт економічної діяльності. Сутність та класифікація витрат виробництва. Економічний та бухгалтерський прибуток. Постійні, змінні, сукупні, середні та граничні витрати. Витрати виробництва в довготерміновому періоді. Поняття та функції прибутку. Бухгалтерський та економічний прибуток.

Тема 5. Теорія ринкових структур

Поняття ринкової структури. Види ринкових структур та їх ознаки. Характерні риси ринку досконалої конкуренції. Правило максимізації прибутку. Досконала конкуренція та економічна ефективність. Модель чистої монополії та її характеристика. Характерні особливості ринку монополістичної конкуренції. Сутність та передумови розвитку нецінової конкуренції. Олігополістична структура ринку. Олігополія: сутність, ознаки.

Тема 6. Ринки факторів виробництва.

Фактори виробництва. Ринки факторів виробництва. Суб'єкти та об'єкти ринків факторів виробництва. Похідний попит. Цінова еластичність попиту на ресурс виробництва. Похідний попит за досконалою конкуренцією на ринку продукту і на ринку факторів виробництва.

Сутність капіталу, його матеріально-речовий зміст. Капітал як фактор виробництва. Кругообіг капіталу. Основний і обіговий капітал. Попит та пропозиція капіталу. Формування процентної ставки як ціни капіталу.

Праця як фактор виробництва. Попит на працю в умовах досконалої конкуренції. Ринок праці в умовах недосконалої конкуренції. Земля як фактор виробництва. Земельна рента. Абсолютна та диференційована. Ринок землі та особливості його функціонування.

2. Розділ. Макроекономіка

Тема 7. Основні макроекономічні показники. Макроекономічна рівновага.

Предмет вивчення макроекономіки. Основні методи макроекономічного аналізу. Позитивна та нормативна сторона макроекономіки. Макроекономічні концепції, показники та поняття.

Поняття ВВП та ВНП. Методи розрахунку ВВП. Реальний та номінальний ВВП. Національний дохід. Національне багатство. Система національних розрахунків.

Сукупний попит. Крива. Цінові та нецінові фактори впливу. Сукупна пропозиція. Фактори сукупної пропозиції. Макроекономічна рівновага. Заощадження та їх вплив на ринок. Споживання. Інвестиції.

Тема 8. Фактори макроекономічної нестабільності.

Циклічність. Сутність та фази циклі. Причини циклів. Довгі хвилі Кондрат'єва. Економічна природа безробіття. Види безробіття. Закон Оукена. Гроші та грошова маса. Грошові агрегати. Рівняння Фішера. Сутність інфляції. Інфляція попиту та інфляція пропозиції. Види інфляції та засоби боротьби з нею.

Поняття економічного зростання. Засоби вимірювання. Фактори економічного зростання. Моделі економічного зростання.

Тема 9. Держава як суб'єкт макроекономічного регулювання.

Концепції державного регулювання економіки. Напрямки та "дерево цілей" державного регулювання. Прямі та непрямі методи державного регулювання економіки. Адміністративне регулювання як інструмент впливу на економічних агентів

Тема 10. Державне регулювання кредитно-грошової системи.

Грошова система: сутність та елементи. Структура сучасної кредитної системи та взаємодія між її елементами. Центральний банк: основні функції. Завдання та функції комерційних банків.

Основні інструменти регулювання кредитно-грошової системи: обов'язкові резерви, облікова ставка, операції на відкритому ринку. Адміністративні методи кредитно-грошової політики.

Тема 11. Бюджетно-податкова політика та регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Фінансова система. Регулююча функція фінансів. Бюджетно-податкова політика як складова фінансової політики держави. Податок та державне фінансування як інструменти регулювання.

Теорії міжнародної торгівлі. Мито: сутність, вплив на ціну на внутрішньому ринку. Квотування вивозу товарів як інструмент регулювання. Платіжний баланс країни.

6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем	Разом годин	Лекційні	Семінарські	Практичні	Сам. робота
1. Мікроекономіка як наука. Корисність економічного блага та економічний вибір.	12	2	1	-	7
2. Теорія споживчої поведінки	12	2	1		7
3. Попит та пропозиція. Теорія еластичності	12	2	1	1	8
4. Підприємство та підприємництво. Витрати та прибуток.	12	2	-	2	7
5. Теорія ринкових структур	12	2	1		7
6. Ринки факторів виробництва.	12	2	1		7
7. Основні макроекономічні показники. Макроекономічна рівновага.	12	2	-	2	7
8. Фактори макроекономічної нестабільності	12	4	2	1	8
9. Держава як суб'єкт макроекономічного регулювання	12	2	1		8
10. Державне регулювання кредитно-грошової системи	6	2	-	1	7
11. Бюджетно-податкова політика та регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	6	2	-	1	7
Всього	120	24	8	8	80

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

Звіт про виконання самостійної роботи (реферат, есе тощо)	до 5 балів
публікація	до 10 балів
доповідь на семінарському занятті	до 3 балів
Розв'язання ситуаційного завдання	до 3 балів

Схема нарахування балів, які отримують студенти

Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т1 0	Т1 1	Виконання необов'язкових завдань	Підсумковий контроль	Сума
5	5	5	5	5	5	5	5	4	3	3	До 10	До 40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Самостійна робота

Метою самостійної роботи є краще засвоєння матеріалу курсу, проробка рекомендованої літератури та конспекту лекцій, наданого на лекційних заняттях, а також розгляд додаткових питань, що не увійшли в лекційний матеріал.

Методи контролю

Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі іспиту. Передбачено рубіжні етапи контролю знань у формі усного опитування, перевірки конспектів, рефератів, тестування.

Засоби діагностики успішності навчання: семінарські заняття, практичні заняття, реферати, тестові завдання, комплексні контрольні завдання.

Рекомендована література:**Основна**

1. Гетьман Л.Г. Інформація як фактор суспільного розвитку на сучасному етапі / Л.Г.Гетьман // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". – 2017. №3 (2). – С. 83-86. Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2017_3\(2\)_22](http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2017_3(2)_22).

2. Гетьман Л.Г. Бізнес-середовище міжнародної економічної діяльності на сучасному етапі / Л.Г.Гетьман // Наукове фахове видання “Ефективна економіка”. – 2017. - №1. Режим доступу: <http://economy.nayka.com.ua>.
3. Особливості обігу інформації як економічного блага /Л.Г.Гетьман // “Інтернаука”. – 2018. - №6. – Режим доступу: www.internayka.com/issue/2018/6/3629.
4. Гетьман Л. Г. Роль інформаційної складової в прийнятті економічного рішення / Л. Г. Гетьман // Теорія та практика державного управління : [зб. наук. пр.] / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України, Харк. регіон. ін-т держ. упр. — Х., 2
5. Базилевич, Віктор Дмитрович Макроекономіка : підручник / В. Базилевич, К. Базилевич, Л. Баластрик. — Київ : Знання, 2007. — 703 с.
6. Економічна теорія. Макроекономіка : підручник / [авт. кол.: В. М. Тарасевич та ін.] ; за ред. В. М. Тарасевича. — Київ : Знання, 2012. — 206 с. — (Вища освіта ХХІ століття).
7. Економічна теорія. Мікроекономіка : підручник / [авт. кол.: В. М. Тарасевич та ін.] ; за ред. В. М. Тарасевича. — Київ : Знання, 2012. — 134 с. — (Вища освіта ХХІ століття).
8. Крюков С. В. Довідник базових термінів і понять з мікроекономіки / С. В. Крюков. — Київ : Лібра, 1998. — 256 с.
9. Мікроекономіка : підручник / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; за ред. В. Д. Базилевича. — Київ : Знання, 2007. — 677 с.
10. Рудий, Михайло Михайлович Мікроекономіка : навч. посібник / М. М. Рудий. — Київ : Каравела, 2008. — 311 с. — (Вища освіта в Україні). — Слов. осн. термінів: с. 307-311.
11. Самуельсон, Поль Економіка : підруч. / Поль Самуельсон ; за ред. О. Лицишина. — Львів : Світ, 1993. — 495 с.
12. Солонінко К. С. Макроекономіка [Електронний ресурс] : навч. посіб. / К. С. Солонінко. — Київ : Центр учб. л-ри, 2015. 200 с.

Додаткова

1. Гражевська, Надія Іванівна Економічні системи епохи глобальних змін : [монографія] / Н. І. Гражевська. — Київ : Знання, 2008. — 431 с.
2. Подлесна В. Г. Циклічність у розгортанні та подоланні економічних криз / В. Г. Подлесна // Економіка України. — 2014. — № 9. — С. 4-18.
3. Подолян І. С. Еволюційний підхід у теорії ринкового попиту / І. С. Подолян // Актуальні проблеми економіки. — 2009. — № 5. — С. 22-31.
4. Фрідман, Томас Л. Світ плаский! Глобалізований світ у ХХІ столітті / Томас Л. Фрідман. — Київ : Акта, 2008. — 675 с. — Імен. покажч.: с. 651-663.- Предм. покажч.: с.664-675.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури
2. Сервер Верховної Ради України. – Режим доступу: www.rada.gov.ua/.
3. Офіційний електронний каталог Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Режим доступу : www.nbuv.gov.ua.
4. Офіційний електронний каталог Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка. –Режим доступу :<http://korolenko.kharkov.com>
5. Українське право. – Режим доступу: www.ukrpravo.com/
6. Офіційний сайт Кабінету міністрів України. – Режим доступу : www.kmu.gov.ua.
7. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua
8. Національний банк України. – Режим доступу: www.bank.dov.ua